

- ▶ 20 procent. Det är en förlust på tre till tre och en halv triljoner dollar! Värde-minskningen har gjort att folk har blivit fattiga – eller fattigare, säger Andrew Kliman.

ÄVEN HARVEY SER DOCK utvecklingen som ett tillfälle att resa progressiva krav.

– Vi har de facto nationaliserat delar av banksystemet, men ingen vill kalla det vid sitt namn. Och vad vi gör är att socialisera riskerna, medan profitterna förblir privata. Jag tror att vi måste socialisera även profitterna och hitta mer rationella sätt att fördela det mervärdet som genereras i ekonomin.

– Anta att det fanns ett nationaliserat banksystem som kunde kanalisera investeringar genom en centralbank. Då skulle denna bank kunna satsa på till exempel solkraft och vindkraft. Det är just vad vi behöver: en mekanism för att dirigera om investeringar till sådana aktiviteter och komma bort från exempelvis bilproduktion.

Andrew Kliman är skeptisk till den amerikanska vänstern, så som den uttrycks exempelvis i den ledande tidskriften *The Nation*. Han säger att den inte erbjuder några lösningar, att den inte har erkänt vidden av finanskrisen.

– USA:s vänster vill inte tro att kapitalismen har hamnat i en verkligt svår kris. Den vill att folk ska tror att systemet är okej, bara vi reformerar det: ta pengar från Irakkriget, skapa nya jobb, bygga upp infrastrukturen. Men om systemet är i en så djup kris som nu kan man inte prata så här. Vi ska inte rädda ett system som inte fungerar för majoriteten! Saker måste förändras fundamentalt, och vissa saker gör det redan: den fria marknaden existerar inte just nu. Men vi måste våga ifrågasätta själva systemet, säger Kliman.

VARKEN ANDREW KLIMAN eller David Harvey tror att fackföreningarna i det skick de befinner sig i dag, åtminstone i USA, är så pass starka att de kan vara med om en omvälvande process.

David Harvey ser heller inte ljust på det ideologiska landskapet i USA.

– Jag tror att de ideologiska barriärerna mot omvälvande förändringar är väldigt höga just nu – vilket i sig vittnar om att nyliberalismen inte är över. Nyliberala attityder tycks vara väldigt svåra att ändra.

Men Harvey har några konkreta idéer på vad vänstern bör göra.

– Vi måste trycka på för en total nationalisering av banksystemet, och insistera på upplösningen av de derivatmarknader som nu omsätter triljoner, triljoner och åter triljoner dollar. Och vi måste driva fram stora återinvesteringsprogram som fokuserar på att ta hand om de två stora globala problemen: världsfattigdom och ojämlikhet å ena sidan, miljön å den andra.